СЕНТЯБР 16 1938 во
№ 127 (911)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, öтувтчöй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЕДЗÖНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

ВООРУЖІТНЫ КОМСОМОԈЕЦЈАСÖС ВКП(б)-лыԍ ІСТОРІЈАСÖ ТÖԀÖМÖН

Ԍенԏабр 9-öԁ лунԍаԋ „Правԁа“ завоԃітіс печатајтны Ставсојузса Коммуԋісԏіческöј (боԉшевікјас) Парԏіја Історіјалыԍ краткöј курс. Тајö курсыс, коԁöс составітöма ВКП(б) ЦК комісԍіја реԁакціја улын Стаԉін јортöн веԍкыԁа участвујтöмöн, петкöԁлö аснас боԉшевістскöј ԏеореԏіческöј мысԉлыԍ замечаԏеԉнöј ԁокумент.

ВКП(б) Історіја краткöј курслöн петöм—ыжыԁ собыԏіје парԏіја ԁа комсомол олöмын. Сіјö кутас імеітны зев ыжыԁ тöԁчанлун сöветскöј томјöзöс іԃејнöја вооружітöм вылö, сіјöс боԉшевізм ԍамöн воспітајтöм вылö.

Сöветјас странаса том покоԉеԋіје оз імеіт революціоннöј тышын участвујтöмлыԍ озыр опыт. Унжык комсомоԉецыслöн сознаԏеԉнöј олöмыс завоԃітчіс стаԉінскöј пјаԏіԉеткајас војасö-ԋін. Бурещ та вöсна сещöм јоԍа нужԁајтчö мијан томјöз боԉшевістскöј воспітаԋіјеын ԁа закалкаын. Сöмын став зев озыр революціоннöј опытнас овлаԃејтöмöн, коԁöс чукöртöма боԉшевістскöј парԏіјаöн, сіјö вермас лоны пöрысжык покоԉеԋіјелы ԁостојнöј сменаöн.

1925 воын, „Комсомоԉскаја правԁа“ реԁакціја вопросјас вылö öтвечајтöмöн, Стаԉін јорт гіжліс: „Ԉеԋіԋізм ем став странајасса рабочöјјаслöн революціоннöј ԁвіжеԋіјелыԍ опытсö обобщітöм. Тајö опытыс ем сіјö туј інԁалыԍ коԅув, коԃі југԁöԁö практікјаслы туј најö быԁлуԋја ужын ԁа коԃі ԍетö налы направԉеԋіје. Оз вермы лоны практікјаслöн ԋі уверенноԍт асланыс ужын, ԋі тајö уж правіԉноԍт јывсыԍ сознаԋіје, најö-кö ез овлаԃејтны тајö опытнас кöԏ-ԋін ԋеуна“.

Революціоннöј опытлöн зев озыр істочԋік ем ВКП(б) історіја. Боԉшевізм історіјаöн тöԁмаԍöмöн, томјöз тöԃмаласны сы јылыԍ, кыꚉі тышкаԍіс Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја, кыꚉі сіјö побежԁајтіс врагјасöс, кыꚉі сіјö завојујтіс мијанлыԍ öнія шуԁа олöмсö. Боԉшевістскöј парԏіјалöн історіја—сіјö абу „коԉöм лунјаслы ԉетопіԍ“. Сіјö вынјöра öружіје коммуԋізм вöсна тышын, сіјö боԉшевізм **поԉіԏіческöј ԁа організаціоннöј опытлöн** сокровішщԋіца.

Краткöј курсö вееԃеԋіје вывті јаснöја урчітö ВКП(б) історіјалыԍ тöԁчанлунсö:

„ВКП(б) быԁміс ԁа крепамміс прінціпіаԉнöј тышын рабочöј ԁвіжеԋіје пыщкын мелкобуржуазнöј парԏіјајаскöԁ — есерјаскöԁ (а нöшта воꚉжык најö преԃшественԋікјаскöԁ—народԋікјаскöԁ), меԋшевікјаскöԁ, анархістјаскöԁ, став масԍа буржуазнöј націонаԉістјаскöԁ, а парԏіја пыщкын — меԋшевістскöј, оппортуԋісԏіческöј ԏечеԋіјејаскöԁ,— троцкістјаскöԁ, бухаріԋецјаскöԁ, націоналуклоԋістјаскöԁ ԁа мукöԁ анԏіԉеԋінскöј группајаскöԁ.

ВКП(б) крепамміс ԁа закаԉајтчіс революціоннöј тышын рабочöј класслöн став врагјаскöԁ, ужалыԍ јöзлöн став врагјаскöԁ—помешщікјаскöԁ, капітаԉістјаскöԁ, кулакјаскöԁ, вреԃіԏеԉјаскöԁ, шпіонјаскöԁ, капітаԉісԏіческöј кыщалöмлöн став најомԋікјаскöԁ...

ВКП(б)-лöн історіја ем царізмöс путкыԉтан, помешщікјаслыԍ ԁа капітаԉістјаслыԍ власԍ путкыԉтан історіја, гражԁанскöј војна каԁö іностраннöј вооруженнöј інтервенціјаöс грöмітан історіја, сöветскöј госуԁарство ԁа мијан странаын соціаԉісԏіческöј общщество стрöітан історіја.

ВКП(б)-лыԍ історіјасö велöԁöм озырмöԁö соціаԉізм вöсна мијан странаса рабочöјјас ԁа крестана тыш опытöн.

ВКП(б)-лыԍ історіјасö велöԁöм, марксізм-ԉеԋіԋізмлöн став врагјаскöԁ, ужалыԍ јöзлöн став врагјаскöԁ мијан парԏіја тышлыԍ історіјасö велöԁöм отсалö **овлаԃевајтны боԉшевізмöн**, кыпöԁö поԉіԏіческöј бԃіԏеԉноԍт.

Боԉшевістскöј парԏіјалыԍ героіческöј історіјасö велöԁöм вооружајтö общщественнöј развіԏіјелыԍ ԁа поԉіԏіческöј тышлыԍ законјас тöԁöмöн, революціјалыԍ ԁвіжущöј вынјас тöԁöмöн.

ВКП(б)-лыԍ історіја велöԁöм јонмöԁö уверенноԍт Ԉеԋін—Стаԉін парԏіја веԉікöј ԃелöлöн окончаԏеԉнöј побеԃаын, коммуԋізмлöн став мірын побеԃаын“.

Вывті гырыԍ требоваԋіјејас субтöԁԍöны учебԋік воꚉö, коԃі петкöԁлö боԉшевістскöј парԏіјалыԍ героіческöј історіјасö. ВКП(б) історіја куԅа воꚉꚉа учебԋікјас ԋекущöма ез öтвечајтны тајö требоваԋіјејасыслы. Најö унжык случајас ограԋічівајтчісны собыԏіјејас ԁа фактјас прöстö гіжöмöн, но ез ԍетлыны тајö фактјасыслы колана марксістскöј објасԋеԋіје. ВКП(б) історіјалöн краткöј курс вужвыјöныс торјалö тајö учебԋікјасԍыс. Сеԋі ем боԉшевістскöј парԏіјаöн мунöм веԉічественнöј туј **збыԉ научнöја** освеԏітöм.

(*Помсö віꚉöԁ 2 ԉістбокыԍ*)

Ԍенԏабр 6-öԁ лунԍа Международнöј Јуношескöј лунлы ԍіöм ԃемонстраціја Москваын. Сԋімок вылын: „КІМ“ спорԏівнöј обшществолöн головнöј колонна площаԃ Революції вылын.

Чехословакіјаын генԉејновскöј путч

Ԍенԏабр 13-öԁ лунлы паныԁа војын генԉејновецјас котыртісны Суԃетскöј областын путч. 12 час војԍаԋ завоԃітчöмöн, рытыввыв Чехіјаса 40 пунктын—Хеб ԁа Усԏінаԁ Лаб костын—пансісны чехословацкöј гітԉеровецјаслöн вооружоннöј выступԉеԋіјејас. Став сіјö выступԉеԋіјејасыс бостісны організованнöј характер ԁа веԍкöԁлыԍісны, тыԁалö, öԏі центрԍаԋ. Уна пунктын генԉејновецјаслы уԁајтчіс бостны асланыс кіјасö почта, ԏеԉеграф, орöԁны ԏеԉеграфнöј ԁа ԏеԉефоннöј јітöԁ чехословакіјаса стоԉіцакöԁ—Прагакöԁ, арестујтны жеԉезноԁорожнöј служащöјјасöс ԁа пограԋічнöј стражаöс. Сыкöԁ öтщöщ генԉејновецјас завоԃітісны нуöԁны погромјас јеврејскöј ԁа чешскöј насеԉеԋіјелы паныԁ, террорісԏіческöј актјас анԏіфашістјаслы паныԁ, ԃемократіческöј насеԉеԋіјекöԁ вооружоннöј столкновеԋіјејас провоціруjтöмöн. Гырыԍ столкновеԋіјејас вöліны сіꚉ-жö Карловöј Варјасын (Карлсбаԁын), Шумперкын ԁа мукöԁ карјасын. Кык местаын саксонскöј граԋіца вылын генԉејновецјас ԉеꚉісны Германіјаыԍ граԋіца вомöн кык ԍурс гöгöр отборнöј охранԋікöс ԁа „суԃето-ԋемецкöј ԉегіонса“ шԉенјасöс.

Поԉіціја, жанԁармеріја ԁа öткымын местајасын і регуԉарнöј војска отсöгöн путчсö вöлі бырöԁöма. Тышыс кысԍіс ԋекымын час. Сулалö пасјыны, мыј поԉіціја ԁа војсковöј частјас путчістјаслы паныԁ ԃејствујтісны (центрԍаԋ воöм распор'ажеԋіје серԏі) öружіје прімеԋајттöг.

Ԍенԏабр 13-öԁ лунԍа луншöр кежлö став пунктјасын, кöні вöліны генԉејновскöј выступԉеԋіјејас, лöԍöԁöма пöраԁок. Правіԏеԉство ԉеꚉіс распор'ажеԋіје 8 округын чрезвычајнöј положеԋіје пыртöм јылыԍ, коԁ ԁырјі ԃејствујтö торја суԁ, коԁлöн ем право суԃітны анԏігосуԁарственнöј выступԉеԋіјејасыԍ смерԏеԉнöј каԅнö. Тајö округјасас мöԁöԁöма регуԉарнöј војска. Кыꚉі уԁајтчіс öнöꚉ установітны, путчöн веԍкöԁлöмын участвујтісны парламентыԍ ԋекымын генԉејновскöј ԃепутат.

Став ԁаннöјјасыс вісталöны сы јылыԍ, мыј генԉејновскöј путчістјас бостчісны сіꚉ шуԍана „іспанскöј варіант“ олöмö пöртöмö. Осведомԉеннöј істочԋікјасԍаԋ јуöртöны, мыј германскöј граԋіца вылын чукöртöны војска.

(ТАСС).

Гітԉерлöн реч

Ԍенԏабр 12-öԁ лунö германскöј фашістјаслыԍ ԋурнбернгскöј „сјезԁ“ тупкігöн Гітԉер вісталіс реч, коԃі ас пыщкас кутö Чехословацкöј республіԉікалы паныԁ резкöј уԍласöмјас ԁа грöԅітчöмјас.

(ТАСС).

Чехословацкöј правіԏеԉстволы уԉԏіматум

Паріжö воісны своԃеԋіјејас сы јылыԍ, мыј суԃетоԋемецкöј парԏіјалöн руковоԁство ԍенԏабр 13-öԁ лунö чехословацкöј правіԏеԉствоса главалы мöԁöԁіс уԉԏіматум, кöні требујтö чрезвычајнöј положеԋіје отмеԋітöм, коԃöс јöзöԁöма Суԃетскöј областса 8 округын, Суԃетскöј областыԍ госуԁарственнöј поԉіціја бöр корöм, поԉіцејскöј функціјајас Суԃетскöј областʼ карјасса мерјаслы ԁа общщінајаслы ԍетöм. Уԉԏіматумас вісташсö, мыј 6 часа срокöн тајö требоваԋіјејассö олöмö пöрттöм пуктö чехословацкöј правіԏеԉство вылö кывкутöм став собыԏіјејасыԍ, коԃјас вермасны лоны воꚉö.

Чехословацкöј правіԏеԉство вештіс уԉԏіматум

Воöм своԃеԋіјејас серԏі, чехословацкöј правіԏеԉство вештіс генԉејновецјаслыԍ провокаціоннöј уԉԏіматумсö, öтщöщ вісталöмöн, мыј воꚉö вылö ԍорԋітчöмјаслы öꚉöсјас лоасны воԍсаöԍ.

Мір ԁа ԃемокраԏіја куԅа американскöј Ԉігалöн Рузвеԉт ԁінö шыöԁчöм

ԊЈУ-ЈОРК, 11. Мір ԁа ԃемокраԏіја куԅа американскö Ԉіга шыöԁчіс пісмööн Рузвеԉт ԁінö, кöні требујтö меԃым США лöн правіԏеԉство вісталіс чехословацкöј республіԉікаöс аслас ԁорјöм јылыԍ.

77

Вооружітны комсомоԉецјасӧԍ ВКП(б)-лыԍ історіјасӧ тӧдӧмӧн

Краткӧј курс ԋесӧмын ізлагајтӧ партіјалыԍ історіјасӧ, но і сетӧ сіјӧ історіјаыслы марксістскӧј, научнӧј објасԋеԋіје, теоретіческӧја ӧтувтӧ опыт, коԁӧс чукӧртӧма болшевістскӧј партіјаӧн, петкӧдлӧ, кыԅі Лԑнін отстаівајтіс пролетарскӧј революціјалӧн став врагјасыԍ, став реԋегатјасыԍ ԁа соглашатеԉјасыԍ марксістскӧј учеԋіјелыԍ сӧстӧмлунсӧ ԁа развівајтіс сіјӧс воԅӧ. Бурещ та вӧсна краткӧј курслыԍ быԁ лістбок јіжтӧма зев жужыԁ **теоретіческӧј соԁержаԋіјеӧн**. Краткӧј курс ем результат зев жужыԁ теоретіческӧј ужлӧн, коԁӧс вӧчӧма ВКП(б) ЦК комісіјаӧн ԁа лічнӧ Сталін јортӧн.

Лыԃдыс, коԁі вԋімательнӧ велӧԁас ВКП(б) історіјалыԍ курс, получітас ԋесӧмын основнӧј свеԁеԋіјејас міјан партіја історіја куԅа, но і усвоітас Лԑнін—Сталін веліӧкј **теоріјалыԍ** поԁувјассӧ. Краткӧј курс петкӧдлӧ, кыԅі ԁорӧліс Лԑнін болшевізмлыԍ ԋепобеԁімӧј іԁејнӧј оружіје, кыԅі сіјӧ жугӧдліс сіјӧ оружіјенас рабочӧј класслыԍ врагјассӧ, кыԅі лӧсӧдсісны болшевістскӧј партіјалӧн іԁеологіческӧј, організационнӧј ԁа тактіческӧј поԁувјасыс. Кԋігаын ем Лԑнінлӧн геԋіаԉнӧј проізвеԁеԋіјејаслы „Что такое „друзья народа“ и как они воюют против социал-демократов“, „Что делать?“ „Шаг вперед, два шага назад“, „Две тактики социал демократии в демократической революции“ ԁа мукӧԁ зев важнӧј труԁјаслы аналіз. Учебԋіклӧн лістбокјас, коԁјасӧс сіԁма тајӧ проізвеԁеԋіјејас аналізны, сетӧны марксістско-лԑнінскӧј учеԋіјелыԍ основнӧј прінціпјассӧ ԅірԁалана ізложітӧм.

ВКП(б) Історіја выԉ курслыԍ тӧдчанлунсӧ оз поԅ переоцеԋітны. Революціоннӧј бојецјаслӧн быԁса покоԉеԋіјејас і міјан странаын і сіјӧ рубежјас сајын кутасны воспітывајтчыны тајӧ курссӧ ізучітӧм вылын, кутасны боԍтны сетыԍ болшевістскӧј муԁрост, кутасны озырмыны мӧвпјаслӧн ԁонјавны вермытӧм озырлунӧн, коԁі ем сіјӧ лістбокјасын.

ВКП(б) Історіјалӧн краткӧј курс служітас **болшевізмӧн овлаԁејтӧмӧ** вежны поԅтӧм руковоԁствоӧн. А болшевізмӧн овлаԁејтӧм ем міјан решајущӧј мог. Сӧмын болшевізмӧн овлаԁејтӧмӧн, міјан каԁрјас кужасны разԁелајтчыны політіческӧј беспечност колаԍјаскӧԁ, боԍтны колана суԍлун, меԁым кужны помӧԅ грӧмітны нароԁлыԍ врагјасӧ—троцкістско-бухарінскӧј, буржуазно-націоналістіческӧј ԁа мукӧԁ шпіонјасӧс, ԁіверсантјасӧс ԁа вреԁітеԉјасӧс.

ВКП(б) Історіја выԉ курс сетӧ петӧм бӧрын комсомоԉскӧј організаціјајас получајтӧны став колана сӧ сы вылӧ, меԁым кыпӧԁны колана жужԁа вылӧ томјӧз пӧвсын болшевізм пропаганԁірујтӧм. Кужны вајны быԁ том морт сознаԋіјеӧԅ тајӧ іԁејнӧј озырлунсӧ—тащӧм почотнӧј могыс міјан пропаганԁістјаслӧн. ВКП(б) Історіјалӧн краткӧј курс сетӧ пропаганԁістјаслы јаснӧј, популарнӧј ізложеԋіјелыԍ замечатеԉнӧј образец. Соԁержаԋіјелӧн озырлун, мысԉјаслӧн жужԁа сочетајтсӧны тајӧ кԋігаас ізложеԋіјелӧн вывті іжыԁ јасностӧкӧԁ. Тајӧ замечатеԉнӧј образец сертіыс колӧ муны став пропаганԁістскӧј ужын!

Могыс ӧні сыын, меԁым отсавны быԁ комсомоԉецлы, быԁ том мортлы вԋімательнӧја ізучітны ВКП(б) Історіјалыԍ печатајтан курс. Комсомоԉскӧј організаціјајас долженӧԍ артыштны томјӧзлыԍ запросјассӧ, торјӧны меԁбур пропаганԁістјасӧс тајӧ матеріјалјассӧ лыԃдӧм вылӧ, котыртны выԉ кружокјас. Колӧ отсавны быԁ том мортлы ВКП(б) Історіјалыԍ краткӧј курс велӧԁӧмын. Томјӧзӧс іԁејнӧја вооружітӧм, сыӧн болшевістскӧј партіјалыԍ героіческӧј історіјасӧ велӧԁӧм ем зев важнӧј мог быԁ комсомоԉскӧј організаціјалӧн.

(„Комсомоԉскаја правдалӧн“ переԁовӧј).

ПОЧОТ ԂӦСКА

Ордјысьӧмын медся замечательнӧйыс сыын, мый сійӧ вӧчӧ удж вылӧ йӧз видзӧдлӧмясын вужвыйӧныс путкыльтӧм, ӧд сійӧ пӧртӧ удж зазорнӧй да сьӧкыд бремяысь, кущӧмӧн сійӧ лыддысьыліс войдӧр, ЧЕСЬТ делӧӧ, СЛАВА делӧӧ ДОБЛЕСЬТ да ГЕРОЙСТВО делӧӧ.

(СТАЛИН).

ДЕНИСОВ КИРИЛ ЕРМОЛАЕВИЧ — выдвинитӧма Мылдінса ВЛКСМ райкомӧн. Вӧрледзӧмын да кылӧдчӧмын стахановец. Кер сӧвтӧм кузя нормасӧ тыртіс 180—200 прӧчент вылӧ. Пуръяліс 781 кубометр вӧр. ВЛКСМ райком пленумса шлен.

ЧИСТАЛЕВА АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВНА—выдвинитӧма Мылдінса ВЛКСМ райкомӧн. Вӧрледзӧмын да кылӧдчӧмын стахановка. ВЛКСМ шлен. Активнӧй общественница.

МИХЕЕВА АННА АНХЕНОВНА—выдвинитӧма Устьцыльмаса ВЛКСМ райкомӧн. Колхознӧй производство вывса стахановка. Уджавліс колхозса бригадирӧн, ӧні колхозса председатель. Первой мортӧн районын пыртіс аслас колхозын яровизация да мукӧд агрономической мероприятиеяс.

Брігаԁір-комсомоԉец

„Авангард“ колхозса (Вӧлԁін сікт, Кулӧмԁін рајон) брігаԁір-комсомоԉец Уԉашев јортлӧн брігаԁаыс став ужјас куԅа мунӧ воԅын мукӧԁ брігаԁајас серті. Уԉашев јорт ужалӧ брігаԁірӧн ԋолӧԁ во-ԋін. Уж вылын сіјӧ петкӧԁліс асӧ бур організаторӧн. 1937 воын сылӧн брігаԁаыс боԍтіс урожај меԁса бурӧс мукӧԁ брігаԁајас серті.

М. Јесева.

Воԅынмуныԍ колхоз

„Іскра“ колхоз (Пожӧг сікт, Кулӧмԁін рајон), кӧні преԁсеԁателӧн ужалӧ комсомоԉец Пашԋін јорт, воԅынмуныԍ колхоз. Турун іԁралӧм помалісны Комі АССР-са Верховнӧј Совѣтлӧн 1-ој сеԍсіја воԍсіг кежлӧ, кӧрым ԁаԍтӧма тырмымӧн. Срокыԍ воԅ мынтӧма госуԁарство воԅын објазательствојас. Јӧв поставка мынтӧм бӧрын колхоз вузаліс госуԁарствоыԉы соԁтӧԁ 10 сурс літра.

Колхозын паскалӧ културa. Быԁ колхозԋіклы воӧ газет лібӧ журнал. Ем колхознӧј клуб. Колхозлӧн ем автомобіԉ ԁа локомобіԉ.

М.

Л. ГІНЗБУРГ

ПРІЗЫВ ԁА МІЈАН ТОМЈӦЗЛӦН ЗԁОРОВЈЕ

Быԁво сентабр 1-ој ԁа нојабр 1-ој лунјас костын СССР-ын нуӧԁсӧ Краснӧј Арміјаӧ ԁа Војенно-Морскӧј Флотӧ ӧчереԁнӧј прізыв. Таво лоӧ боԍтӧма 1917 ԁа 1918 војасын чужлыԍ томјӧзӧс.

Міјан Краснӧј Арміја ԁа Краснӧј Флот вынаӧԍ нароԁкӧԁ асланыс топыԁ јітӧԁӧн, асланыс техԋіческӧј вооружеԋіјеӧн.

Быԁ прізывԋік објазан бура лӧсӧԁчыны прізыв кежлӧ. Лӧсӧԁӧм пораԁок серті прізывајтчыԍ томјӧз нӧшта прізывӧԅ-на пројԁітӧны преԁварітеԉнӧј меԁіцінскӧј обслеԁоваԋіје меставывса амбулаторіјајасын, поліклінікајасын, ԁіспансерјасын, врачебнӧј участокјасын, рајоннӧј боԉԋічајасын.

Обслеԁујтігӧн вермас лоны аԅԅӧма фізіческӧј тырмытӧмторјас ԁа віԍӧмјас, коԁјас требујтӧны ісправлеԋіје лібӧ лечітӧм. Унжык случајас прізывԋік вермас унатор вӧчны аслас організмсӧ озԁоровітӧм могыԍ.

Грыжа, апенԁіціт, ӧткымын случајјасын—геморрој поԅӧ бырӧԁны операціјаӧн. Трахома, ныр, пеԉ, сін, вом пыщкӧс, лолалан органјас ԁа мукӧԁ віԍӧмјас поԅӧ успехӧн лечітны. Плоскостопіје поԅӧ тӧԁчымӧн ісправітны, напрімер, специаԉнӧј пріспособітӧм стеԉкі новлӧмӧн.

Јӧз, коԁјас слабӧмаӧԍ віԍӧмјасӧн, бура поправлајтчӧны санаторіјјасын, шојччан керкајасын, гортса условіјејасын специаԉнӧј режім собԉуԁајтігӧн.

Прізывԋікјаслы та вӧсна колӧ ісползујтны став прӧст каԁсӧ правіԉнӧја лечітчӧм ԁа шојччӧм вылӧ.

Быԁ прізывԋік должен веськӧԁны торја вԋімаԋіје асԍыс організмсӧ правіԉнӧј гігіеԋіческӧј поведеԋіјеӧн ԁа пріроԁалыс јестественнӧј вынјассӧ ісползујтӧмӧн јонмӧԁӧм вылӧ.

Совѣтскӧј томјӧз зіԉӧны вескавны Краснӧј Арміјаӧ ԁа Војенно-Морскӧј Флотӧ ԁа мукӧԁдырјіыс та могыс ԁасӧԍ жебны асԍыныс фізіческӧј тырмытӧмторјассӧ ԁа віԍӧмјассӧ. Прізывԋік должен отсавны врачјаслы сетны правіԉнӧј заключеԋіје сіјӧ зԁоровје јылыԍ.

Царскӧј каԁын врачјас віԁлалісны воінскӧј прісутствіјеын сӧмын сіјӧ прізывајтчысјасӧс, коԁјас жалујтчісны фізіческӧј тырмытӧмтор лібӧ віԍӧм вылӧ. Міјан-жӧ обслеԁујтсӧ быԁ прізывԋік, кӧԏ еськӧ сіјӧ і ез віԍтав жалӧбајас аслас зԁоровіје вылӧ.

Тајӧ ем арміја вӧсна тӧжԁысӧм ԁа ловја морт вӧсна сіјӧ сталінскӧј тӧжԁысӧмсӧ петкӧԁлӧм, коԁӧн јіжтӧма міјан Сталінскӧј Констітуціја ԁа міјан став законоԁатеԉство.

Міјан арміјаӧ ԁа флотӧ оз пріԋімајтны јӧзӧс, коԁјас оз шогмыны служба вылӧ зԁоровје сертіыс.

Ԋејаснӧј лібӧ сомԋітеԉнӧј случајјасын прізывнӧј комісіја мӧԁӧԁӧ прізывԋікјасӧс амбулаторіјајасӧ ԁа поліклінікајасӧ лібӧ помещајтӧ најӧс боԉԋічајасӧ іссԉеԁујтӧм вылӧ. Ісслеԁујтӧмыслӧн результатјасыс сеԍса віԁлавсӧны прізывнӧј комісіјаӧн.

СССР Сојузса Оборона куԅа Нароԁнӧј Комісарӧн вынсӧԁӧма меԁіцінскӧј отборлыԍ правілӧјас, віԍӧмјаслыԍ ԁа фізіческӧј тырмытӧмторјаслыԍ расписаԋіје, коԁјас мешајтӧны арміјаӧ боԍтӧмлы. Прізывнӧј комісіјајаслы сетӧ право прізнавајтны прізывајтчысјасӧс гоԁнӧјӧн стројевӧј службаӧ, гоԁнӧјӧн ԋестроjевӧј службаӧ, временнӧ ԋегоԁнӧјӧн војеннӧј службаӧ (отсрочка) ԁа ԋегоԁнӧјӧн војскаын служітӧм вылӧ.

Таԅі прӧверајтсӧны томјӧз прізыв дырјі.

Прізывнӧј комісіјаын обсԉеԁујтсӧны: телосложеԋіје, мускулјаслӧн развітіје, телӧлӧн упітанност, сӧлӧмлӧн, тысјаслӧн ԁа мукӧԁ пыщкӧсса органјаслӧн состојаԋіје, ԋервнӧј сістемалӧн состојаԋіје, зреԋіје ԁа слух. Міјан томјӧзӧс віԁлалӧмлӧн результатјасыс ԁа сіјӧ фізіческӧј развітіјелӧн показатеԉјасыс јона бурӧԍ ԁа быԁ во пыр бурмӧны воԅӧ.

Но сек-жӧ Јапоԋіјаын, напрімер, ӧті амерікаскӧј журнал ԁаннӧјјас серті, „ужлӧн сӧкыԁ условіјејас вӧсна, а сіԅ-жӧ јапонскӧј насеԉеԋіје паскыԁ массајаслӧн хроԋіческӧја омӧԉ сојӧм вӧсна быԁ во соԁӧ томјӧзлӧн лыԁ, коԁјас оз боԍтсыны арміјаӧ омӧԉ зԁоровје вӧсна. 1925 воын быԁ сурс прізывԋік вылӧ вӧлі бракујтӧма 250 морт, а 1936 воын бракујтӧмјаслӧн лыԁыс воӧ 400—450 морт ԁа 1000 сурс вылӧ“. (1937 во март 25-ӧԁ лунса „Правда“).

Тајӧ віԍталӧ сы јылыс, мый капіталістіческӧј, торјӧн фашістскӧј странајасын ужалыԍ јӧз массајаслӧн олан условіјејасыс пыр омӧԉтчӧны. А міјан ужалыԍ јӧзлӧн матеріаԉнӧј благосостојаԋіје ԁа културност быԁмӧны ԁа соԁӧны быԁво пыр јонжыка і јонжыка. Та вӧсна совѣтскӧј томјӧз лоӧ пыр зԁоровӧјжык ԁа јонжык. Сіјӧ лоӧ грознӧј вын быԁсама міјан роԁіналӧн врагјаслы.

Краснӧј Арміјалӧн ԁа Војенно-Морскӧј Флотлӧн бојеспособност—міјан страна обороналӧн поԁув. Прізывԋік должен лоны ԁасӧн СССР-ӧс ԁорјысјас раԁјасӧ сувтіг кежлӧ.

Тајӧ вӧлі Хасан ты ԁорын

Сталін ԋимӧн

Боjец Јг. КРАВЦОВЛӦН віст

Заоԅернӧј высота ԅоԋнас вӧлі тупкӧма сӧд щынӧн. Муыс вӧрӧ взрывјасыс. Воԅӧ!—кылӧ команԁа. Мијан команԁірјас ускӧдчӧны первојӧн. Мі на бӧрса. Протівԋік кіскалӧ мијанӧс артіллерјскӧј ԁа пулемјотнӧј біӧн. Лозунгјасӧн:

— Сталін вӧсна!

—Ворошилов вӧсна!

— Соціалістіческӧј рӧԁіна вӧсна!—мі ускӧдчам—враг вылӧ. Кык граната ме шыбыті вражескӧј окопјасӧ. Ԋещышті којмӧдӧс тасма сајыс, но ԁруг пулемјотнӧј очеред вуиӧ менӧ. Кор саԁмі, аԅԅа тӧдтӧм команԁірӧс. Сіјӧ бостӧ менсым вінтовкаӧс ԁа котӧртӧ воԅӧ.

„Тајӧ бур,—ԁумајта ме,—меԁ менам вінтовкаӧј нӧшта служітас". Кытӧнкӧ матын кылӧ бојевӧј горӧԁӧм.

— Меԁ олас Леԋінскӧј комсомол! Комсомолецјас, ме бӧрса!..

Ме старајтча кыпӧдчыны ԁа бӧр уса саԁтӧг. Саԁмі ме лазаретын-ниы.

Комсомолец Барабановлӧн танк

Бојӧ муніс танк, коԁӧн команԁујтіс комсомолец Барабанов. Јапоԋецјас јармӧмӧн лыјлісны сіјӧс. Најӧ летісны-ніы 15 снарʼаԁ, но грознӧј машина, самурајјасӧс грӧмітӧмӧн, муніс воԅӧ і воԅӧ. Ӧті бӧрса мӧдӧс бырӧдаліс славнӧј танкістјас јапоԋецјаслыс огнӧвӧј точкајас. Банԁітјас шыбытчісны пышјыны. Најӧс суісны меткӧј пулајас. І ԁруг лоіс страшнӧј тор: васӧԁ му ез выԁержіт танклыс грузсӧ, сіјӧ сіԁіс.

Јапоԋецјас ускӧдчісны ԁобыча вылӧ. Но вунӧдісны самурајјас том танкістјас ԁоблест јылыс. Сӧмын врагјас локтісны матӧжык, кыԅі танкіст-пулемјотчікӧн леԅӧм куԅ лента, ыщкыштіс уна ԁас јапоԋецӧс. Ловјӧн колӧмјас ускӧдчісны бӧрӧ. Танк куԅа кутісны лыјлыны быԁ боксаԋ. Ԋекымын јапонскӧј салԁат кыссісны машина ԁінӧ ԁа ӧзтісны резіновӧј катокјас. Танкын кылісны сотчӧмыс ԁук. Ԋеужелі воас пом?

— Ог, гаԁјас, ог, сԁајтчӧј!—горӧдіс команԁір Барабанов.

Ԁруг сіјӧ чеччыштіс машінаыс. Матысаԋ лыліс 3 јапоԋецӧс, коԁјаԋ нӧксісны машина ԁорын, ԁа завоԁітіс кусӧдны пожар. Барабановлы отсӧг вылӧ ускӧдчіс башеннӧј стрелок-комсомолец Шакірʼавыј. Кыԅі јӧјмӧмјас, шуԉалісны гӧгӧр јапонскӧј пулајас. Комсомолецјас, быттӧ, ез кывны налыс страшнӧј шуԉаломсӧ. Ԋекымын мінут мысті танк вотӧ вӧлі вајӧдӧма стројӧ. Вылыс сіјӧ мӧдӧдчіс враг вылӧ.

> *„Соціалістіческӧј отечество беззаветнӧја ԁорјӧм, сылыс вынјӧрсӧ, благосостојаԋијесӧ ԁа славасӧ јонмӧдӧм—ем ВЛКСМ-са шленлӧн меԁса свјатӧј ԁа кровнӧј објазанност".* Таԅі шуӧма комсомол программаын. Быд том морт горԁостӧн кырымасас тајӧ зарԋі кывјас улас Ԋеважӧн јапонскӧј самурајјас ускӧдчісны Хасан ты ԁорын совєтскӧј му вылӧ. Краснӧј Армија жугӧдіс банԁітјасӧс. І совєтскӧј томјӧз вӧліны бојецјаслӧн меԁвоԅԅа раԁјасын, коԁјас кӧјтісны самурајјасӧс пӧшщаԁатӧг ԁа бырӧдісны најӧс.
>
> Хасан ты ԁорын мијан томјӧз петкӧдліс став мірлы сещӧм бура, кыԅі нӧшта некор, асыныс героіческӧј характерсӧ ԁа сталінскӧј закалкасӧ.
>
> Со героіческӧј тыш лунјас јылыс вістјас

Пріволжскӧј военнӧј округса РККА частјас тактіческӧј учеԋијејас вылын.

Снімок вылын: Ԅеԋітнӧј пулемјотчікјас бојевӧј ԁа політіческӧј поԁготовкаын отлічԋікјас Б. П. Щеголев, М. Ԁ. Ремајев ԁа С. С. Ԁегтарев отражајтӧны „протівԋіклыс" самолотјас.

Мі вічкысім сӧмын ...

Бој ԁырјі сорԋі

Со політрукӧс вежыс Георгиј Сазыкин ԁневԋікыс выписка:

„Август 2-ӧԁ лун. Менам ԁа курсант Белоносов костын лоіс інтереснӧј сорԋі. Мунӧ бешенӧј лыјсӧм. Мі кујлам огнєвӧј рубеж вылын. Белоносов кыјӧдчӧ јапонскӧј снајпер бӧрса. Замечателнӧј зон Белоносов! Ԁруг сіјӧ матыстчӧ ме ԁінӧ ԁа јуалӧ:

А бјуроылӧн заседаԋије лоас тані? Менсым шыӧдчӧмӧс комсомолӧ пырӧм јылыс віԁлаланныԁ?

Віԅӧԁа сы вылӧ, а чужӧмыс сылӧн сещӧм міча! Сіјӧ ԋумјалӧ ԁа вічкысӧ вочакыв.

— Кутам, кутам віԁлавны тіјансьиԁ шыӧдчӧмтӧ, Белоносов јорт. Ті ԁостојнӧјӧс Леԋінскӧј комсомол шлен званіјелы,—горза ме сылы".

Героj-стрелоклӧн меԁбӧрја пісмӧ

Храбрӧјјас смертӧн Заоԅернӧј высота вӧсна бојын усіс пулемјотчік А. Шірманов. Уна врагјасӧс вунӧдіс сылӧн пулемјотыс, кыԅі банԁітскӧј пула ԁруг кучкіс повтӧм сӧломас.

Јортјасыс нуісны геројлыс шојсӧ. Сіјӧ раԋецыс најӧ аԅԅісны сещӧм гіжӧдтор:

„Кута тышкасны помӧԅ, кытчӧԅ тырмасны менам вынјасӧј, но враглы ме асламп геројскӧј пулемјоткӧԁ оз уступіт. Бӧрыԋтчыны ог кут совєтскӧј рубежјас ԁінысь, і јапоԋец оз мын менам пулемјот улыс.

Отлічнӧј стрелок Шірманов".

Записка гугас вӧлі гіжӧма отважнӧј пулемјотчік мамлыс аԁрес: Московско-Казанскӧј кӧрттуј, Ашешево станціја, Алошевка сікт, Малаԋја Васіліевна Шірманова.

...Вешшӧрӧ ез вош ԋіӧтi пула

Вӧлі тајӧ самӧј бојјас воԅас. Јапоԋецјаслӧн ватага ускӧдчіс свјашченнӧј совєтскӧј граніца вомӧн. Комсомолец А. Тараторін кујліс пулемјот берԁын. Сіјӧ востіс меткӧј бі. Вешшӧрӧ ез вош ԋіӧтi пула: најӧ ыщкісны ԋенавістнӧј јапоԋецјасӧс. Тараторін враг шојјасӧн тыртіс высоталыс склонјассӧ. Јапоԋецјас кыссісны матӧжык. Враглӧн пула раԋітіс отважнӧј пулемјотчікӧс, но сіјӧ ез еновт асьыс постсӧ. Спокојнӧј ԁа аслас вынјасын увереннӧј, сіјӧ вішталіс јортјасыслы:

— Віԅӧԁӧ, ме кута лыјлыны јапоԋецјаслы кокјасас, а веськалӧ јурјасас.

І, збыль, вӧлі сіԅ: Тараторін пріцелсӧ лӧсӧдіс наступајушчӧјыслы пізӧсјасас. Захватчікјаслӧн банԁа, біыс спасајтчӧмӧн копыртчіс, ԁа Тараторінлӧн пулајасыс веськалісны јурјасас.

Ԅвермӧм јапоԋецјас кутісны тыртны комсомоллыс пулемјотсӧ гранатајасӧн. Но пулемјот пыр лыјліс і лыјліс.

Гыլалісны врагјас, но најӧ вӧліны унаӧн, і вылыс отсӧг кајісны сопка вылӧ, шојјас вылӧԁ.

Гранаталӧн осколок мӧдыс сӧкыԁа раԋітіс Тараторінӧс. Сіјӧ усіс саԁтӧг. А кыԅ сӧмын воіс саԁас, чукӧртіс меԁбӧрја вынјассӧ ԁа вылыс веськӧдіс враг вылӧ ставсӧ бырӧдыс пулемјотнӧ бі.

Ԁоԋесеԋије вӧлі вајӧма срок кежлӧ

Связнӧј Касјановлы вӧлі сетӧма пріказ нуны лејтенантлы важнӧј ԁоԋесеԋије. Том кавалеріст терыба чеччыштіс бојевӧј вӧв вылӧ ԁа гӧԋітіс. Воԅын Касјанов мыш вылын сулаліс јапонскӧј солԁатјасыс цеп. Колӧ вӧлі петны.

Вӧв сылі ԁінӧ неуна копыртчӧмӧн мыј вынсыс леԅіс сіјӧс Касјанов. Повзӧмӧн паскӧдчісны јапоԋецјас. Кыԅі чарԁӧј, прӧԁітіс всаԁԋік. Сы бӧрса лебісны јармӧм горзӧмјас ԁа пулајас.

Ԁоԋесеԋије вӧлі вајӧма срок кежлӧ.

Лотчікјаслӧн клатва

Лотчік В. ГАВРІЛОВЛӦН віст

Мі вічкысім сӧмын лебзӧм јылыс пріказ. Меԁбӧрын, пріказ воіс Колӧ вӧлі бомбітны вражескӧј позјас сіԅі, меԁым ојԁӧм вірӧн јапоԋецјас мынтысісны асланыс коварнӧј замыслјасыс. Быԁ лотчік сетіс аслас јортјаслы клатва: бомбітны ԁа лыјлыны сӧмын „отлічно" вылӧ.

... Со горізонт вылын тыԁовтчіс фронтлӧн віԅ. Јапоԋецјас востісны ԅеԋітнӧј оруԁіјејасыс лыјсӧм. Моторјаслӧн шум веввтіс вражескӧј снарʼаԁјаслыс взрывјассӧ.

Сопка горулын суӧаліс вражескӧј батареја. М аԅԅа, кыԅі лыјлӧны оруԁіјејас. Сек ме вуԅӧԁі самолотӧс крутӧј пікеӧ ԁа став пулемјотјасыс кіскалі батарејасӧ свінецӧн. Увлаԋ усісны бомбајас.

Лебԅі. Кајі вывлаԋ. Бергӧдчі ԁа віԅӧԁлі увлаԋ. Бомбајас шыбалісны протівԋіклыс оруԁіјејассӧ, разорвітісны снарʼаԁ јащікјас. Жугӧдлӧм батареја ԁінӧ котӧртісны јапоԋецјас. Ме ускӧдчі увлаԋ ԁа вылыс гӧстітӧԁі најӧс пулемјотнӧј зерӧн.

Жугӧдӧм, бырӧдӧм јапонскӧј артіллеріја оліс чӧв.

Таԅ Васа лӧсӧдіс мијан пехоталы туј

Васа Веԋівітінӧс, бојевӧј комсомолецӧс, раԁејтіс став частыс. І ԁруг јул 31-ӧԁ лунса бој бӧрын Васа вошіс.

— Ԋеужелі Веԋівітін погібнітіс?—шогсӧмӧн јуаліс коԁі-кӧ, кор рытын бојецјас чукӧртчісны шојччыштны. Тӧԁлытӧг кылісны раԁлан кывјас:

— Ԁа со сіјӧ ачыс!

Бӧрын ԋумјалӧмӧн, суаліс Васа. Пограԋічԋік віж фуражка улын тыԁаліс јежыԁ кӧртӧԁ. Васа вӧлі раԋітчӧма ԁа сӧмын-на воіс лазаретыс.

Мӧдлуннас асылын сіјӧ коріс мунны бојӧ. Разведкаӧԁ сіјӧ меԁвоԅын матысміс Заоԅернӧј сопка поԁув ԁінӧ ԁа ножічӧн вунԁаліс проволокасӧ, коԁӧн кыщаліс јапоԋецјас мијанлыс сопка.

Јапоԋецјас лыјлісны сы куԅа вінтовкајасыс, а смел комсомолец кујліс му вылын, ӧті кінас сіјӧ вунԁаліс проволока, а мӧд кінас ԁугԁывтӧг лыјіс вoча.

Таԅ Васа лӧсӧдіс мијан пехоталы туј.

* * *

...Таԅі тышкасіс ԁа побежԁајтіс врагјасӧс мијан героіческӧј томјӧз Хасан ты ԁорын. Таԅі сіјӧ кутас тышкасны ԁа побежԁајтны быдлаын, кытчӧ мијанӧс ыстас мијан велікӧј вожԁ ԁа учітел Сталін јорт: асыв-вылын ліӧ рытыв-вылын, мірнӧј уж фронтјас вылын ԁа огнєвӧј рубежјас вылын.

Сіԅім националь-нӧј республика костын спартакіа-ԁалӧн ітогјас

Траԃіціоннӧј спартакіаԁаын прімітісны участіје сіԅімнан националнӧј республікаыс. Ставыс спартакіаԁа вылын участвујтіс 259 морт, на пӧвсыԍ 100 морт нывбабајас. Манԁатнӧј коміԍԍіја отчот серԏі тыԁалӧ, мыј команԁајас аслас националнӧј состав серԏі вӧліны тащӧмӧԍ: Татарскӧј АССР-са команԁаын националнӧј каԁрјасыԍ вӧлі ӧԏі морт, Уԁмуртскӧјын—4 морт, Башкірскӧјын 4 морт, Марісскӧјын —4 морт, Чувашскӧјын—14 морт ԁа Комі команԁаын—31 морт.

Орԁјыԍӧмјасын Комі республікаса команԁа боԍтіс вітӧԁ места, но уна фізкультурԋікјас торјӧн босталісны тӧԁчана местајас.

Сіԅ, граната Маркова јорт шыбытіс 37 метр ԁа 16 сант., 500 метр вылӧ сынӧмын (бајԃарка) Щанова ԍетіс 4 мінут ԁа 02,2 ԍекунԁ. Брассӧн 100 метр вылӧ варччӧмын Пысԏін ԍетіс 1 мінута ԁа 56,7 ԍекунԁ, Ԋефеԁова јорт тајӧ-жӧ ԃістанціја вылас вольнӧј стілӧн—2 мінут ԁа 14,2 ԍекунԁ. Лыжӧмын Поԃіков јорт 100 возможнӧјыԍ ԍетіс 92 очко. 2 кілометра кроссын Боровікова јорт ԍетіс 7 мінут 41,2 ԍекунԁ, Макарова јорт 7 мінут ԁа 42 ԍекунԁ. 10 кілометра кроссын Авԃејев ԍетіс 37 мінут ԁа 54,2 ԍекунԁ. Ԏурԋіна јорт јаԁро јӧтлалӧмын ԍетіс выл рекорԁ—8 метр ԁа 17 санԏіметр. 20 кілометр вылӧ велосіпеԁӧн мунӧмын Малцева јорт ԍетіс 55 мінут ԁа 14 ԍекунԁ. 20 кілометра вылӧ велокроссын Горчаков јорт ԍетіс сіԅ-жӧ меԁбур петкӧԁлас. Тајӧ ԃістанціјасӧ сіјӧ муніс 2 час ԁа 11 мінутӧн.

1 кілометра вылӧ сынӧмын (бајԁарка) Савін јорт ԍетіс бур каԁ—7 мінут ԁа 40,2 ԍекунԁ, 1.500 метр вылӧ ԃістанціја Коԋухов јорт котӧртіс 4 мінут ԁа 33,6 ԍекунԁӧн, 500 метр вылӧ Попова јорт—1 мінут 28,5 ԍекунԁӧн. Ԃругова јорт куԅа ног чеччыштіс 4 метр ԁа 54 санԏіметр. Моторін јорт шыбытіс граната 65 метр 3 см. ылнаӧ. 5.000 метр Авԃејев јорт котӧртіс 16 мінутӧн ԁа 45 ԍекунԁӧн, Ԃругова јорт 100 метра—14 ԍекунԁӧн.

Мијан команԁалӧн фізкультурнӧј выступлеԋијесы [illegible] а омӧль местаӧн лоіс варччӧм, лыжӧм, ыжыԁ ԁа ічӧт швеԁскӧј естафетајас, коԁјас команԁасӧ 3-ӧԁ места вылыԍ вештісны 5-ӧԁ места вылӧ. Воԅӧ вылӧ мијан фізкультурнӧј организаціјајас асланыс практіческӧј ужын торја упор ԁолженӧԍ вӧчны тајӧ віԁјас куԅаыс треԋіровкајас нуӧԁӧм вылӧ.

М. Бессонов.

Ԍенԏабр 12-ӧԁ лунӧ Сыктывкар — Выльгорт кост проԏівогазјасӧн мунӧмын участвујтісны щӧщ і піоԋерјас ԁа велӧԃчыԍјас.

Сԋімок вылын: Сыктывкарса 1-ој номера школаын велӧԃчыԍјаслӧн группа—Лоԁыгіна Агԋіја, Ԍівков Міша, Бајев Шура, Кольегов Волоԃа ԁа мукӧԁ Сыктывкар—Выльгорт кост проԏівогазӧн мунӧм бӧрын походлы сіӧм міԏінг вылын.

Лӧԍӧԃчӧј Ворошілов ԋіма кросс кежлӧ!

Тупкыԍӧ гожԍа спорԏівнӧј сезон. Став сӧветскӧј страна ӧні вӧчӧ фізкультура ԁа спорт куԅа аслас побеԁајаслы ітогјас. Ворошілов ԋіма кросс, коԁі кутас нуӧԁԍыны став Сӧветскӧј Сојуз паста, ем заключіԏельнӧј етап гожԍа фізкультурнӧј ԁа спорԏівнӧј выступлеԋијејаслы. Уна ԍурс бегунјас петасны старт вылӧ.

Ворошілов ԋіма кросс кутас нуӧԁԍыны і Сыктывкарын. Тајӧ кроссыс нуӧԁԍӧ первојыԍ-на. Кроссын кутасны участвујтны став фізкультурнӧј обществојас, спорԏівнӧј команԁајас, коллекԏівјас ԁа торја фізкультурԋік-спортсменјас.

Кросс нуӧԁԍӧ ԍенԏабр 24-ӧԁ лунӧ Сыктывкарын.

Кросс лоӧ нуӧԁӧма кык ԃістанціја вылӧ. Ӧԏі ԃістанціја лӧԍӧԃчӧ нывбабајаслы—2.000 метр вылӧ, мӧԁ—мужчінајаслы 10.000 метр вылӧ. Фізкультура ԁа спорт куԅа республіканскӧј коміԏет вынԍӧԁіс ветлӧԁлана пріз, коԁӧс лоӧ ԍетӧма меԁбур фізкультурнӧј команԁалы.

Карын торја фізкультурнӧј команԁајас завоԃітісны нін лӧԍӧԁчыны тајӧ кросс кежлас. Пеԁінсԏітут, Сојуз леса і сплава ԁа вӧрзавоԁса фізкультурнӧј коллекԏівјасын мунӧ массовӧј треԋіровка.

Но тајӧ еща-на. Парԏіјнӧј, комсомольскӧј ԁа профсојузнӧј организаціјајас ԁолженӧԍ ԍетны колана отсӧг сіјӧ фізкультурнӧј коллекԏівјаслы, коԁјас кросс вылӧ лӧԍӧԃчӧны тырмытӧма. Колӧ отсавны, меԁым Ворошілов јорт ԋіма кросс вӧлі массовӧј фізкультурнӧј праԅԋікӧн. Тајӧн мі петкӧԁлам асԍыным біа пӧс раԃејтӧм мијан славнӧј Рабоче-Крестјанскӧј Краснӧј Арміја ԁінӧ, славнӧј маршал Ворошілов јорт ԁінӧ!

Томјӧз, лӧԍӧԃчӧј Ворошілов јорт ԋіма кросс кежлӧ!

Парілов.

Помаԍіс СССР-са нароԁјаслӧн стрелковӧј спартакіаԁа

Ԍенԏабр 9-ӧԁ лунӧ Сыктывкарӧ воіс Комі АССР-са стрелковӧј команԁа, коԁі участвујтіс СССР-са нароԁјаслӧн стрелковӧј спартакіаԁа вылын, Москваын.

Стрелковӧј спартакіаԁа вылын ставыс участвујтісны 11 сојузнӧј республікаса, 22 автономнӧј республікаса ԁа 9 автономнӧј обласса стрелковӧј команԁајас. Комі республікаса стрелковӧј команԁа первојыԍ-на участвујтіс тащӧм ыжыԁ спартакіаԁа вылас, коԁі ԍетіс мијан стрелокјаслы ыжыԁ опыт республікаын стрелковӧј уж бурмӧԁӧм ԁа воԅӧ развівајтӧм куԅа.

Стрелковӧј спартакіаԁа вылын участвујтісны кык команԁа: ӧԏіыс гырыԍјаслӧн ԁа мӧԁыс піоԋерјаслӧн. Спартакіаԁа вылын участвујтыԍ став 42 команԁаыԍ взрослӧјјаслӧн команԁа боԍтіс 18-ӧԁ места. Тӧԁчана побеԁа боԍтіс піоԋерјаслӧн команԁа. Тајӧ команԁаыс лыјіс сӧмын „отлічно“ вылӧ. Тајӧ-жӧ команԁајас лыԁԍыс сіјӧ боԍтіс 10-ӧԁ места. Торја ыжыԁ вермӧм піоԋерјаслӧн команԁа боԍтіс ԁуельнӧј лыјӧмын. Тајӧ упражԋеԋијеас сіјӧ побеԃітіс РСФСР-лыԍ сборнӧј команԁа ԁа зајмітіс 4-ӧԁ места. 4-ӧԁ местасӧ вӧлі боԍтӧма кык упражԋеԋије куԅа.

Стрелковӧј спартакіаԁа петкӧԁліс, мыј стрелковӧј спорт ԁінӧ ԍерјознӧј поԁхоԁӧн, ԍісԏемаԏіческӧја треԋірујтчӧмӧн Комі республікаса стрелокјас вермасны шеԁӧԁны нӧшта гырыԍ побеԁајас локтан стрелковӧј орԁјыԍӧмјасын.

Тырбылев.

Культура ԁа іскусство фронт вылын

СССР-са госуԁарственнӧј хор, коԁӧн веԍкӧԁлӧ професcор Ԃаԋілін, соԁтӧ локтан ԍезонын асԍыс репертуарсӧ роч ԁа западнӧј класԍікјас произвеԃеԋијејасӧн ԁа сӧветскӧј композіторјаслӧн выль сочіԋеԋијејасӧн. Спеціальнӧ хорлы композіторјас Компаԋејц ԁа Іванԋіков гіжісны ԋекымын произвеԃеԋије. Лоԍӧԁӧны произвеԃеԋијејас хоровӧј ісполԋеԋије вылӧ сіԅ-жӧ композіторјас Белыј, Шехԏер ԁа мукӧԁјас.

Вороԋежскӧј областнӧј ԁрамаԏіческӧј ԏеатрса коллекԏів, Москваыԍ гожԍа гастрольјасыԍ воӧм бӧрын, лӧԍӧԃчӧ тӧвԍа ԍезон кежлӧ, коԁі воԍԍӧ октабр 1-ој лунӧ „Человек с ружьем“ пјеса пуктӧмӧн.

Армеԋијаса КП(б) ЦК-лӧн бјуро решітіс 1939 воса мајын нуӧԁны „Сасунци дчвид“—Армеԋијаса нароԁнӧј епос замечаԏельнӧј лиԏературнӧј памјатԋіклы 1000 во тырӧм празԁнујтӧм. Тајӧ произвеԃеԋијеас зев јарјугыԁа ԁа ыжыԁ вынӧн петкӧԁлӧма армјанскӧј нароԁлыԍ свобоԁа раԃејтан ԁухсӧ ԁа героізмсӧ, сылыԍ іностраннӧј завојеваԏельјаскӧԁ тышсӧ.

Высшӧј учебнӧј завеԃеԋијелӧн ԏіповӧј устав

МОСКВА, 11. СССР-са Совнарком вынԍӧԁіс высшӧј учебнӧј завеԃеԋијелыԍ ԏіповӧј устав. СССР-са Консԏітуціјалӧн 121 статԏа серԏі, высшӧј учебнӧј завеԃеԋијејас оломӧ пӧртӧны СССР Сојузса став гражԁаналыԍ велӧԃчӧм вылӧ право ԁа кутӧны могӧн переԁовӧј наукаӧн ԁа ԏехԋікаӧн овлаԃејтны способнӧј, научнӧј соціалізм тӧԁӧмлунјасӧн вооружітчӧм, сӧветскӧј рӧԃіна ԁорјыны ԁаԍ ԁа коммуԋісԏіческӧј общество стрӧітан ԃелӧлы беззаветнӧ преԁаннӧј каԃрјас ԁаԍтӧм.

Высшӧј учебнӧј завеԃеԋијејасӧ пыран право ԁа наын ԁон мынтытӧг велӧԁчан правоӧн пользујтчӧны СССР-са став гражԁана 17 арӧссаԋ 35 арӧсӧԅ, соціальнӧј проісхожԃеԋије вылӧ, пол вылӧ, расовӧј ԁа националнӧј прінаԁлежност вылӧ віԅӧԁтӧг ԁа коԁјаслӧн ем аԏԏестат шӧр школалыԍ полнӧј курс помалӧм јылыԍ. Јӧз, коԁјас помалісны шӧр школа ԁа коԁјаслӧн основнӧј преԃметјас куԅа ем оценка „отлічно“, а мукӧԁ куԅаыс „хорошоыԍ“ ԋе улынжык отметкајас, прінімајтсӧны высшӧј учебнӧј завеԃеԋијеӧ вступіԏельнӧј екзаменјастӧг. Стуԃентјаслӧн ыжыԁжык лыԁыс обеспечівајтсӧ госуԁарственнӧј сԏіпеԋԃіјаӧн.

Устав преԁусматрівајтӧ высшӧј учебнӧј завеԃеԋијејасын пыщкӧсса распор‘аԁок, научно-пеԃагогіческӧј каԁрјас јылыԍ, учебно-вспомогаԏельнӧј персонал ԁа аспірантура јылыԍ положеԋије, поԃробнӧја ізлагајтӧ вузлыԍ структура, вузјасын общественнӧј организаціјајас јылыԍ положеԋије, высшӧј учебнӧј завеԃеԋијелӧн імущество ԁа среԁствојас јылыԍ положеԋије. Быԁ вузлӧн устав вынԍӧԁԍӧ высшӧј школа ԃелӧјас куԅа став-сојузса коміԏетӧн нароԃнӧј коміссар лібӧ веԁомствоса руковоԃіԏель преԁставітӧм серԏі.

Віччыԍӧны Гітлерлыԍ ԃірекԏівајас

ПРАГА, 11. Тӧрыт суԃето-ԋемецкӧј партіјаса преԁставіԏельјас Кунтӧс ԁа Рошеӧс вӧлі прімітӧма премјер Гоԁжаӧн, коԁі сувтӧԁіс на воԅӧ вопрос правіԏельстволӧн јӧзӧԃӧм преԁложеԋијејас поԁув вылын сорԋітчӧмјас выльыԍ панӧм јылыԍ. Генлејновецјас, коԁјас вісталісны Моравска Остраваын сіԅ шуԍана інціԃент бырӧԁӧмкӧԁ јітӧԃын сорԋітчӧмјас выльыԍ панӧм јылыԍ, кыщовтісны премјерлы веԍкыԁ вочакывјыԍ ԁа корісны вужӧԁны встречасӧ ԍенԏабр 13-ӧԁ лунӧԅ. Генлејновецјас тыԁалӧ, віччыԍӧны інструкціјајас Гітлерԍаԋ.

Отв. реԁактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.

Адрес редакции: Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 4—60.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 2699. Типография Наркомместпрома Коми АССР. Тираж 2500.